

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠITU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 21 (6)

IZDAN 1 JUNA 1940

PATENTNI SPIS BR. 15655

Čačković Juraj, Zagreb, Jugoslavija.

Rasvjetna i reklamna tijela sa nosačem žarne niti.

Prijava od 2 aprila 1935.

Važi od 1 januara 1936.

Poznate su sijalice sa ispruženom žarnom niti, koje se upotrebljavaju za rasvjetu, naročito za rasvjetu sa strane u izložima. Te se sijalice izrađuju samo u ravnom obliku, te imaju izgled ispružene cijevi, čija duljina varira prema voltaži struje, potrošku sijalice, obliku njezine niti itd. Kao nosač niti u tim sijalicama upotrebljava se debla žica ili vrpca iz molibdена, u koju su radialno utaljene tanke žice, također iz molibdена, koje drže samu nit, te prestenovi, koji služe za centriranje.

Ovi metalni nosači nisu prikladni za uvlačenje u različito savijene cijevi u obliku slova, figura itd., pošto su previše elastični, pa bi se kod tog uvlačenja u zavoje i sl. sfrkali skupa sa žarnom niti, koja je krvka i lako puca. Osim toga obzirom na ekonomičnost rasvjete kao i trajnost sijalice nepoželjna je prevelika količina metalnih dijelova u unutrašnjosti sijalice. Oni odvode previše topline sa niti, što povećava potrošak struje. Dalje je u metalnim dijelovima apsorbirano dosta štetnih plinova, a to poskupljuje evakuaciju, a u gotovo sijalici pogoršava prilike.

Predmet pronalaska je nosač žarne niti, koji ne pokazuje gore spomenute nedostatke metalnih nosaća. Nosač prema pronalasku sastoji se iz staklenih štapića, koji su međusobno povezani metalnom vrpcom, koja im daje potrebnii elasticitet za savijanje sistema. U ove staklene štapiće utaljeni su držači niti i prestenovi za centriranje kao i dosad. Glavni nosač je dakle iz elastično povezanih staklenih komada, što omogućava njegovo znatno savijanje, ali

samo u jednoj ravnini, tako da se bez opasnosti frkanja i loma može ovakav sistem skupa sa žarnom niti nesmetano provući kroz cijevi bilo kojeg oblika, kao što su na pr. slova i figure za reklamu, rasvjetu i sl. Time što je nosač pretežno iz stakla znatno je smanjen sadržaj metala u sijalici, što pojednostavljuje njezinu proizvodnju i povećava ekonomičnost.

Sijalice sa nosačem prema pronalasku naročito su prikladne za manje reklamne natpise i figure, pošto ne trebaju relativno skupe transformatore visokog napona kao dosadašnji slični uredaji sa neonskim cijevima, te također otpadaju kod njih razni zaštitni uredaji, kakvi su propisani za visoki napon.

Prema pronalasku mogu se ovake sijalice u obliku različito savijenih cijevi napraviti iz obojenog stakla, što se također nije dosad radilo sa sijalicama sa ispruženom niti. Isto tako se mogu napraviti sa dvije ili više paralelnih niti, koje se mogu na poznati način preko višepolnog podnožja pojedinačno paliti. Između tih niti mogu se dalje postaviti obojadisane razdjelne staklene stijene, pa se onda zasebnim palenjem pojedinih niti mogu postići razni efekti kombinacijom boja razdjelne stijene i vanjske stijene same cijevi.

Na priloženom nacrtu prikazan je jedan primjer izvedbe predmeta pronalaska.

Sl. 1 prikazuje jedan komad nosača žarne niti prema pronalasku,

Sl. 2 je pogled sa strane na isto,

Sl. 3 prikazuje jedno gotovo rasvjetno tijelo okruglog oblika.

Sl. 4 je poprečni presjek sijalice sa dvije paralelne žarne niti i razdjelnom staklenom stijenom.

Stakleni štapići 1 nosača žarne niti 2 imaju cilindričan ili prizmatičan oblik, a duljina im se odabire već prema najvećim zakriviljenostima pojedinog rasvjetnog tijela. Ti štapići su medusobno spojeni pomoću tanke, u njihove krajeve utaljene vrpce 3 iz molibdена ili drugog prikladnog materijala. U staklene šipke 1 utaljeni su držači 4, slično kao u dosadašnjim sijalicama i sa istom svrhom, te elastični potpuni ili nepotpuni prstenovi 5, koji drže nosač u određenom položaju i tim centriraju nit kao i u dosadašnjim cijevima sa ispruženom niti.

Na Sl. 3 vidi se jedno izvedeno rasvjetno tijelo sa nosačem prema pronalasku. Cijev 7 iz običnog, obojenog, matiranog, mlječnog ili sl. stakla savijena je na pr. u krug i na koljenasto savijenim krajevima ima utikače 8 za kontaktну dozu, tako da se ovaka sijalica može lako vaditi i zamijeniti novom. Razumije se, da se sijalica može spajati na mrežu i na koji drugi prikladni način. Već prema svrsi za koju služi rasvjetno tijelo, i prema položaju, u kojemu će ležati, može nosač biti položen u cijevi 7 uz njezin izvanji ili unutarnji ili srednji obod. Na sl. 3 leži nosač uz stražnji srednji dio cijevi, pa je ovaka sijalica prikladna za montiranje uza zid, tako da baca

svjetlo uglavnom naprijed, dok sjena nosača pada na zid, gdje ne smeta.

Na sl. 4 prikazan je u poprečnom presjeku oblik izvedbe predmeta pronalaska sa dvije paralelno spojene niti 2 i sa razdjelnom stijenom 9 između njih. Ako su stijena 9 i strane cijevi 7 različito obojane, pa ako su niti spojene s uredajem za njihovo naizmjenično paljenje, to se ovakom sijalicom mogu polučiti lijepi efekti kombinacije boja, pa obzirom na mogućnost izvedbe u raznim oblicima i dužinama ovake su sijalice naročito prikladne za reklamne svrhe.

Patentni zahtjevi:

1. Rasvjetna i reklamna tijela sa nosačem niti, koji se da savijati, naznačena time, što im se nosač sastoji iz staklenih štapića (1), koji su medusobno spojeni pomoću utaljenih vrpca (3) iz molibdена ili sl., te su u njih utaljeni radialno držači (4) niti (2) i elastični potpuni ili nepotpuni prstenovi (5), koji služe za fiksiranje nosača u cijevi (7) sijalice.

2. Rasvjetna i reklamna tijela po zahtjevu 1, naznačena time, što držači (4) leže u medusobno nagnutim ravninama i nose dvije ili više paralelnih niti (3), koje se mogu na poznati način pojedinačno paliti, a između njih se nalaze obojene razdjelne stijene (9).

